

فرصتی برای دیپلماسی

سالار نامدار و خدایی
کارشناس روابط بین الملل

هفتاد و هفتمین اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد از ۲۲ شهریور آغاز شده است و تا ۵ مهر ادامه خواهد داشت. نمایندگان عالی تبه کشورهای عضو، شامل سران و وزرای امور خارجه برای اولین بار پس از شیوع ویروس کرونا، به صورت حضوری در این اجلاس شرکت خواهند کرد. سازمان ملل متحد اصلی ترین و مهم ترین سازمان فراگیر بین المللی است که موضوعات متنوع و گسترده ای را در دستور کار خود دارد. جلسات دوره ای و مستمر ارکان این سازمان فرصتی برای دیپلماسی از طریق تبادل نظر، بحث و گفت و گوهای دو و چند جانبه را فراهم می کند. علاوه بر این، سخنرانی در اجلاس مجمع عمومی این امکان را در اختیار شرکت کنندگان قرار می دهد که مواضع و دیدگاه های دولت متبوع خود را پیرامون مهم ترین موضوعات و تحولات بین المللی تبیین کنند.

حضور دکتر ابراهیم رئیسی به عنوان رئیس جمهور اسلامی ایران در مقر سازمان ملل متحد و سخنرانی در اجلاس مجمع عمومی، از جهات متعددی دارای اهمیت است. طی سال های پس از انقلاب اسلامی، علی رغم انتقاداتی که ایران نسبت به عملکرد و ساختار سازمان ملل متحد بویژه شورای امنیت داشت، هیچ گاه ارتباط خود را با این سازمان قطع نکرد. به صورت مشخص طی بیش از چهار دهه گذشته، ایران در هیچ یک از اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد غایب نبوده و در سطوح وزیر امور خارجه و رئیس جمهور شرکت داشته است. این نکته نشان دهنده اجلاس مجمع عمومی و بهره برداری از آن به عنوان فرصتی برای دیپلماسی است.

حتی در طی سال های جنگ تحمیلی که نهاد شورای امنیت سازمان ملل متحد با پیشگامی دولت های غربی حمایت های آشکاری از رژیم متجاوز صدام به عمل می آورد، رابطه جمهوری اسلامی ایران با سازمان ملل به صورت هوشمندانه و از مجرای دبیرخانه این سازمان پیگیری شد.

نتیجه این رویکرد در آن برهه، نقش آفرینی فعال آقای «خاویر پرز کویئار» به عنوان دبیرکل فقید سازمان ملل متحد در جهت روشننگری و نمایاندن حقانیت ایران و نهایتاً انتشار بیانیه ای بود که رژیم بعث عراق را به عنوان متجاوز و آغازکننده جنگ معرفی می کرد. امروز نیز که جنگ اقتصادی ایالات متحده علیه کشورمان در جریان است، حضور رئیس جمهور در اجلاس سازمان ملل متحد در حقیقت ادامه رویکرد هوشمندانه بهره گیری از ظرفیت های موجود در این سازمان در جهت تبیین مواضع و حقانیت ایران و همچنین نشان دادن ماهیت سلطه طلبانه دولت امریکا برای جهانیان است.

مطالبی که نمایندگان جمهوری اسلامی ایران طی ادوار گذشته در سخنرانی های خود ضمن اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد بیان کرده اند طیف وسیعی از موضوعات را در برمی گیرد. «انتقاد از استکبار جهانی و سیاست های سلطه طلبانه برخی از کشورها بویژه ایالات متحده امریکا»، «انتقاد از ساختار و عملکرد نهادهایی مانند شورای امنیت سازمان ملل متحد»، «تأکید بر آرمان فلسطین و حمایت از مظلومان و مستضعفان جهان» در کنار ارائه پیشنهاداتی عملیاتی به منظور مواجهه با چالش ها و مسائل موجود، ساختار اصلی و ثابت مواضع و سخنرانی های رؤسای جمهور و وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در اجلاس سازمان ملل متحد بوده است.

در کنار مواضع ثابت و اصولی، جمهوری اسلامی ایران از فرصت حضور در مجمع عمومی، برای بیان نظرات و دیدگاه های خود پیرامون مهم ترین موضوعات روز جهانی در برهه های مختلف زمانی نیز بهره برداری کرده است. به صورت کلی جمهوری اسلامی ایران یک بازیگر فعال و دارای ظرفیت در سطوح منطقه ای و بین المللی شناخته می شود. از طرفی دیگر نقش ایران را به عنوان یکی از اعضای مؤسس سازمان ملل متحد و استمرار تعامل با این سازمان طی سال های متمادی، نشان دهنده جایگاه ویژه تعاملات بین المللی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است.

اجلاس مجمع عمومی که از چند روز گذشته آغاز شده، از این جهت که اولین اجلاس حضوری پس از همه گیری ویروس کرونا و مقارن با تحولات مهم بین المللی است، از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

حضور ایران در سطح عالی رئیس جمهور می تواند زمینه ساز بهره برداری از فرصت های موجود در چهارچوب دیپلماسی چندجانبه و دوجانبه باشد. سخنرانی دکتر رئیسی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، انعکاسی از سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بوده و از این جهت مورد توجه سایر کشورها قرار دارد. پیام هایی که در متن مواضع و اظهارات اعلام شده در سخنرانی مجمع عمومی می شوند از کارکرد مهمی در سیاست خارجی برخوردار هستند و مجموعه ای از اهداف، اولویت ها و برنامه های کلان را بازتاب می کنند. از این جهت دوستان و دشمنان جمهوری اسلامی ایران برداشت ها و تفاسیر متناسب خود را از سخنرانی رئیسی جمهور در مجمع عمومی دارند.

علاوه بر سخنرانی رئیس جمهور، حاشیه اجلاس مجمع عمومی زمینه مناسبی برای ملاقات های چندجانبه است. عضویت ایران در نهادها و سازمان هایی مانند «جنش عدم تعهد»، «سازمان کنفرانس اسلامی»، «سازمان کشورهای صادر کننده نفت» و «اخره هم» «سازمان همکاری های شانگهای» این فرصت را فراهم کرده است که ملاقات هایی با هدف تقویت همکاری ها و هم افزایی در قالب نهادهای مزبور و تبیین مواضع و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران انجام شوند.

اجلاس سالانه سازمان ملل با توجه به اینکه سران و مقامات اغلب کشورها را گرد هم می آورد، فرصت مناسبی را برای انجام دیدارها و ملاقات های دوجانبه نیز فراهم می کند. تقویت مناسبات دوجانبه بویژه با کشورهای همسایه که از اولویت های اعلامی سیاست خارجی دولت سیزدهم است، می تواند به عنوان یکی از اهداف این دسته از ملاقات ها تعریف و پیگیری شود.

در مجموع سفر رئیس جمهور به مقر سازمان ملل متحد در نیویورک، سخنرانی در اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد و انجام ملاقات های دو و چندجانبه در راستای سیاست خارجی تعامل گرای جمهوری اسلامی ایران قرار دارد که طی بیش از چهار دهه گذشته پیگیری و اجرا شده است. فرصت حضور و بیان مواضع در اجلاس سالانه مجمع عمومی همچنین فرصتی است که علاوه بر اظهار نظر در رابطه با مهم ترین روندها و تحولات بین المللی، سیاست خصمانه و تهاجمی که برخی از کشورهای غربی به پیشگامی ایالات متحده امریکا در قالب جنگ اقتصادی علیه ایران به راه انداخته اند، برای مقامات سایر کشورها و افکار عمومی جهان تبیین شود.

با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی مشخص شد

ترکیب جدید مجمع تشخیص مصلحت

اعضای دوره جدید مجمع تشخیص مصلحت نظام را منصوب کردند. متن حکم مقام معظم رهبری به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

با هدایت و عنایت الهی دوره جدید مجمع تشخیص مصلحت نظام آغاز می شود. این مجمع از مهم ترین نهاد های قانونی در جمهوری اسلامی و اثر بخشی سیاست ها، با این همه، ترکیب جدید اعضای این نهاد محل توجه بوده است؛ بویژه پس از اینکه مأموریت اعضای دوره هشتم این نهاد، با هدف پایان بخشیدن به فرآیند تدوین سیاست های کلی برنامه هفتم، قریب به یک ماه نیز تمدید شده بود.

حسن روحانی، رئیس جمهور سابق و مهم ترین چهره کنار گذاشته شده در این فهرست بود. پس از رئیس دولت اصلاحات، حسن روحانی دومین رئیس جمهور در تاریخ جمهوری اسلامی است که پس از پایان دوره مسئولیت اجرایی، جای در مجمع تشخیص مصلحت نظام نداشته است.

به نظر می رسد کارنامه هشت ساله اجرایی و مدیریتی حسن روحانی چنان بر نفس تجربه حضور هشت ساله در مسند ریاست جمهوری سایه انداخته است تا نتواند صلاحیت حضور در مجمع تشخیص مصلحت نظام را داشته باشد. بویژه این اتفاق در صورتی افتاده است که حسن روحانی تا پیش از رسیدن به صندلی ریاست، یکی از اعضای ادوار مجمع تشخیص مصلحت نظام بوده است.

صدر حکم رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی

به نظر می رسد کارنامه هشت ساله اجرایی و مدیریتی حسن روحانی چنان بر نفس تجربه حضور هشت ساله در مسند ریاست جمهوری سایه انداخته است تا نتواند صلاحیت حضور در مجمع تشخیص مصلحت نظام را داشته باشد. بویژه این اتفاق در صورتی افتاده است که حسن روحانی تا پیش از رسیدن به صندلی ریاست، یکی از اعضای ادوار مجمع تشخیص مصلحت نظام بوده است.

صدر حکم رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی

رئیس جمهور همزمان با ورود به مقر سازمان ملل متحد مطرح کرد

«نه» به تحریم، تروریسم و جنگ

گروه سیاسی/ «من باید صدای ملت ایران باشم.» این پاسخ رئیس جمهور به پرسش خبرنگاری بود که در مسیر پرواز به نیویورک، از او درباره هدفش از این سفر و انتظار ملت ایران پرسید. پرسش خبرنگار «سننیم» از این قرار بود: مردم ایران چه انتظاری نسبت به حضور شما در خاک ایالات متحده دارند؟ آیت الله رئیسی پاسخ داد: موقعیت و جایگاه من اقتضا می کند که صدای ملت ایران باشم؛ چرا که این قدرت، قدرت ملت ایران است. دفاع بی لکت از حقوق ملت ایران، یکی از اهداف اساسی رئیس جمهور برای حضور در هفتاد و هفتمین مجمع عمومی سازمان ملل است، سفری که ظهر دوشنبه به وقت محلی، با ورود آیت الله رئیسی به فرودگاه نیویورک عملاً آغاز شد. رئیس جمهور در بدو ورود به نیویورک در گفت و گو با خبرنگاران، رویکردهای جمهوری اسلامی ایران نسبت به مسائل جهانی، از جمله سازمان ملل را تشریح کرد؛ مانند اینکه سازمان ملل نباید سازمان دول قدرتمند باشد و در عین حال تحریم، تروریسم و جنگ را از جلوه های یکجانبه گرایی خواند و تبیین کرد. در همین روز، آیت الله رئیسی با حضور و سخنرانی در اجلاس تحول آموزش در محل سازمان یونسکو، رویکرد جمهوری اسلامی ایران را نسبت به عدالت آموزشی، چه درون مرزهای دولت ها و چه در گستره جهانی تأکید کرد؛ دیدگاهی که طبق آن، معنویت و عدالت جزو ضروری آموزش است و سلطه فرهنگی و حبس دانش بدترین نوع ستم و بی عدالتی است.

هیأت شش نقره سیاسی

کتابت است که تا اینجای کار مورد توجه رسانه ها قرار گرفته است، ترکیب هیأت همراه رئیس جمهور در نخستین سفر به مقر سازمان ملل در نیویورک است. برخلاف رویه های سابق، جمعی اندک اما تأثیرگذار در حوزه سیاست خارجی و بین الملل رئیس جمهور را در این سفر همراهی می کنند. غلامحسین اسماعیلی رئیس دفتر رئیس جمهور، علی باقری معاون سیاسی او، محمد جمشیدی معاون سیاسی دفتر رئیس جمهور و وحید جلال زاده رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، تنها همراهان سیاسی آیت الله رئیسی در این سفر هستند.

صدای ملت ایران

آیت الله رئیسی در مسیر پرواز به سمت نیویورک، در گفت و گوئی کوتاه با «سننیم» در پاسخ به اینکه مردم ایران چه انتظاری نسبت به حضور شما در خاک ایالات متحده دارند؟ گفت: بنده در جایگاهی قرار گرفتم و موقعیت ایجاد می کند که صدای ملت ایران باشم. باید این را صدا را، آن طور که وظیفه ما است برسانیم و بگوییم که این ملت، همواره یک حق خواهی و یک عدالت خواهی داشته است. رئیس جمهور با بیان اینکه باید هرکس تربیونی که دارد و در هر جایی که هست

حضور منظم اعضا، محترم در جلسات مجمع، مورد تأکید است. اکنون با تشکر از اعضا، محترم در دوره قبل و تقدیر از تلاش های آنان، و با طلب رحمت و مغفرت برای درگذشتگان ایشان، اعضا، دوره پنجاهام نهم را به این شرح منصوب می کنم:

رئیس مجمع: آیت الله آقای حاج شیخ صادق آملی اشخاص حقوقی: رؤسای محترم قوه های سه گانه، فقهای محترم شورای مصلحت، رئیس ستادکل نیروهای مسلح، دبیر شورای عالی امنیت ملی، وزیر یا رئیس دستگاهی که موضوع مورد بحث به آن دستگاه مربوط است، رئیس مجلس شورای اسلامی.

اعضای حقیقی: حجج اسلام: آقای حاج شیخ حسن صناعی، آقای قربانعلی دری نجف آبادی، آقای محمود محمدی عراقی، آقای مجید انصاری، آقای غلامرضا مصباحی مقدم و آقای محسن اراکی.

حضرات: آقای غلامرضا آقا زاده، آقای علی آقامحمدی، آقای علی اکبر احمدیان، آقای محمود احمدی نژاد، آقای محمدجواد ایروانی، آقای محمدرضا باهنر، آقای احمد توکلی، آقای سعید جلیلی، آقای غلامعلی حدادعادل، آقای سید کمال خرازی، آقای دود دانش جعفری، آقای پرویز داودی، آقای محمدباقر ذوالقدر، آقای محسن رضایی، آقای سیدمحمد صدر، آقای محمدحسین صفارهرندی، آقای محمدرضا عارف، آقای محمد فروزنده،

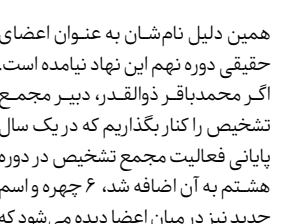
۱. آیت الله محمدباقر قالیباف

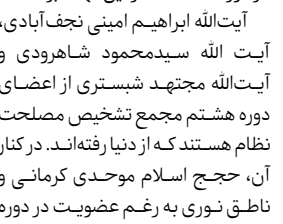
۲. حسن روحانی

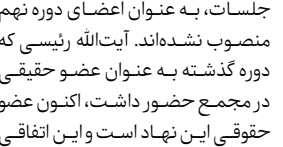
۳. محمد رضا آذری

۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۲۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۳۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۴۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۵۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۶۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۷۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۸۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۹۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۰۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۱۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۲۹. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۰. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۱. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۲. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۳. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۴. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۵. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۶. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۷. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۸. سیدمحمدهمده میرحسینی

۱۳۹. سیدمحمدهمده میرحسینی